

Jogszabályalkotás

Mint minden más szakterületen, az építés jogszabályai is folyamatosan mozgásban vannak az utóbbi 30 évben. Új törvények és kormányrendeletek keletkeznek, de inkább a módosítások, pontosítások vagy éppen a fogalmak újraértelmezése a jellemző. Ezek a változtatások megjelennek külön jogszabályokban vagy legtöbbször úgynevezett salátatörvényekbe rejtve, összekutyulva teljesen idegen jogszabályokkal. A magyar jogszabályalkotásnak sajátos rendszere van. Egyik vagy másik minisztérium keretében – mert az építési feladatok több minisztériumra vannak szétosztva – valakik létrehozzák azokat, ahogy tapasztaltuk, valószínűleg szakmailag laikus személyek, majd szétküldik a tervezeteket a szakmai szervezeteknek. A szakmai szervezetek örülnek, hogy kikérik véleményüket, csak az a rövid határidő ne lenne. Péntektől hétfőig. A lelkesebbek dolgoznak hétvégén is, legyen mégis szakszerű korrekció vagy javaslat, és az kerüljön be a jogszabálytervezetbe.

Mi indokolja az állandó jogszabály-változásokat, hiszen ezek olyan szakmai tartalommal bírnak, amelyek többé-kevésbé állandóak? Vannak országok, ahol stabil a szabályozás és egyformán érvényes minden szereplőre, továbbá mindenki tudja, mi a dolga, mik a lehetőségei. Például Németországban a VOB. Nálunk is vannak csak az építési területet érintő szabályok, de sajnos ezekbe is sokszor beleszól a politika, vagy egy-egy a politikához közel álló személy, akinek éppen beruházási terve van, beépítési szándékai eltérnek az engedélyezhetőtől vagy éppen műemlékvédelmi kötétségekkel terhelt. A bürokrácia csökkentésével indokolt változtatások is sokszor hasonló, felülről vezérelt beavatkozások következményei (pl. építési engedély helyett bejelentés).

Most éppen 4 különböző jogszabály forog közkézben. Az egyik a 266/2013. számú kormányrendelet az építési és az építésügygel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységről szóló jogszabály, melyről már talán szólni sem érdemes, mert kiadásától kezdve állandóan napirenden van. Nem tudni, mikor milyen megfontolásból vettek fel egyes jogosultságokat, másokat miért ejtettek. A tiltakozásokra újra kiadtak egy tervezetet, de nem úgy, ahogy a szakmai szervezetek kérték, hanem egy másik variációt. Most újabb módosítást készítettek elő, ki tudja, mit vettek a javalatokból figyelembe. (A jogosultságokat tartalmazó mellékletet nem adták oda.)

A másik a CPR rendelet. 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól. Az angol nyelvű rövidítést használjuk leginkább (construction products regulation – építési termékek szabályozása) ezzel is utalva arra, hogy erre készült egy egységes európai jogszabály, melynek harmonizálása folyamatosan történik. Talán ezért sem érdemes külön hazai rendelkezéseket megalkotni, mert ütközéseket okozunk, főleg saját magunknak. Ami mégis megfontolásra érdemes, az az egyes építőanyagok előállításának energiafelhasználása, azok hatása az éghajlatváltozásra.

Az 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről az a törvény, amely átfogóan tartalmazza az építéssel, építésüggyel kapcsolatos szabályokat, felsorolja a résztvevőket, meghatározza a fogalmakat. Ez az a törvény, amely a szakma működésének az alapja, amelyet állandóan változtatnak, mert össze kell hangolni a közben megalkotott új vagy módosított rendeletekkel. Így akár a 266-ossal, a CPR rendelettel vagy a most készülõben lévõ új beruházási kerettörvénnyel. A törvényt a hosszú évek után újból mûködõ Építésügyi és Beruházási Minisztérium minisztere ismertette (aki azóta a közlekedési ágazatot is megkapta). Kezdõ lévén ezen a területen a törvény megalkotásánál a szakmai szervezetek javaslatait messzemenõen figyelembe vette. 26 szervezet mintegy 900 javaslata adott választékot a jogalkotáshoz. Ez a törvény a szakmain kívül filozófiai és politikai megfontolásokat is tartalmaz. Politikai céljai a „szuverenitás, a piacvédelem és általában a patrióta és protekcionista gazdaságpolitika”. A késõbbiekben az is kiderült, hogy e törvénytervezetet Brüsszelben is véleményezik, hogy megfeleljen az EU-s pénzek kifizetési feltételeinek. Ehhez hozzájön még a megalakításra kerülõ Állami Beruházások Érdekegyeztetõ Tanácsa is. A Kerettörvényben szereplõ fogalmak, kifejezések is bekerülnek az ÉTV-be pedig egy részüket nem kellene ott is szerepeltetni. Ezek célszerûen egy-egy kormányrendeletbe kerülhetnének, hogy az építési alaptörvényt ne kelljen sokszor módosítani. Ez az elv általában is igaz, mert sok olyan kitételt, mely pl. az önkormányzati hatáskörû rendeletekben van, nem célszerû az ÉTV-be tenni, azok gyakori változtatása miatt.

Ahogy kezdtem, az építési szabályalkotások terén nincs szünet, nincs állandóság, ami nem válik javára. A szakma próbálja követni a jogalkotást, de ez csak részlegesen sikerül, valahol, valakik mindig csavarnak egyet. Bízunk abban, hogy egyszer csak nyugvóponttra jut a jogalkotás és elfogadják a szakmai szervezetek javaslatait.

Bálint Péter

